

Stanowisko
Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej
z dnia 23 lipca 2013 r.

**w sprawie projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych
zawodów regulowanych**

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna, po zapoznaniu się z projektem ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych, w wersji z dnia 13 czerwca 2013 r., zwanym dalej „projektem ustawy”, odnosząc się do propozycji pozbawienia zawodu urbanisty statusu zawodu regulowanego i zawodu zaufania publicznego oraz likwidacji samorządu urbanistów zajmuje następujące stanowisko:

W uzasadnieniu projektu ustawy /str. 42/ znajduje się sformułowanie, że prawo publiczne dzieli wszystkie zawody na trzy grupy: zawody zaufania publicznego, zawody nie będące zawodami zaufania publicznego, lecz regulowane przepisami prawa publicznego, zawody inne, wykonywane na podstawie przepisów ogólnych (ustawa o swobodzie działalności gospodarczej, ustawa – Kodeks pracy). To sformułowanie jest nieściśle, gdyż w istocie rzeczy na rynku pracy w Polsce występują zawody zaufania publicznego zorganizowane zgodnie z art. 17 ust. 1 Konstytucji w samorządach zawodowych, pozostałe zawody zaufania publicznego, zawody regulowane i pozostałe zawody wykonywane na podstawie przepisów ogólnych z tym, że zawód, który nie jest zawodem regulowanym może wykonywać każdy bez względu na posiadane kwalifikacje. W art. 3 ust. 1a dyrektywy Nr 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych zawód regulowany definiowany jest jako działalność zawodowa lub zespół takich działalności, których podjęcie, wykonywanie lub jeden ze sposobów wykonywania wymaga bezpośrednio lub pośrednio posiadania specjalnych kwalifikacji zawodowych ujętych w przepisach prawa.

W prawodawstwie polskim brak jest definicji zawodu zaufania publicznego. Ta luka prawna wypełniona jest poglądami literatury przedmiotu, zgodnie z którymi zawód zaufania publicznego charakteryzuje się następującymi cechami:

- 1) wykonywany jest przez osoby posiadające kwalifikacje określone w przepisach właściwych dla danego zawodu;
- 2) jest wykonywany w formach określonych w przepisach właściwych dla danego zawodu;
- 3) wiąże się z przynależnością do samorządu zawodowego;
- 4) tworzy szczególną więź zaufania pomiędzy osobą wykonującą zawód i świadczącą usługi na rzecz klienta a klientem,
- 5) wiąże się z dostępem do informacji dotyczących sfery prywatności osoby fizycznej lub tajemnicy przedsiębiorcy;
- 6) gwarantuje, że informacje, o których mowa w punkcie 5, uzyskane przez wykonującego zawód stanowią, w zakresie wynikającym z przepisów właściwych dla danego zawodu tajemnicę zawodową, której ujawnienie może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w przepisach ustawowych;

7) jest wykonywany bez poleceń co do treści czynności zawodowych;

8) osoba wykonująca zawód zaufania publicznego kieruje się zasadami etyki zawodowej.

Zawód urbanisty spełnia wszystkie wyżej wymienione kryteria gdyż:

ad 1) kwalifikacje zawodowe urbanisty określone są w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów /Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 47, z późn. zm./, dalej „ustawa o samorządach”,

ad 2) wykonywanie zawodu urbanisty określone jest zarówno w w/w ustawie o samorządach jak i w obowiązujących regulaminach i przepisach Izbowych, ściśle precyzujących uwarunkowania wykonywania zawodu

ad 3) warunkiem wykonywania zawodu urbanisty, z wyjątkiem tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu przez obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, innego niż Rzeczypospolita Polska na terytorium Rzeczypospolitej, jest przynależność do samorządu zawodowego urbanistów /art. 6 ust. 1 ustawy o samorządach/,

ad 4) urbanista jest zobowiązany zasadami etyki zawodowej działać dla dobra klienta - oczywiście zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa , przepisami szczególnymi i nie naruszać jego interesów

ad 5) urbanista jest zobowiązany nie udostępniać informacji uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu

ad 6) urbanista może tylko w szczególnych sytuacjach i na żądanie upoważnionych organów przekazać uzyskane informacje, o których mowa w punkcie 5 i to wyłącznie zgodnie z przepisami prawa

ad 7) wykonując czynności zawodowe urbanista kieruje się wyłącznie swoją wiedzą i doświadczeniem zawodowym oraz obowiązującymi go zasadami etyki zawodowej

ad 8) Zasady etyki zawodowej przyjęte w formie dokumentu, obowiązują wszystkich członków Izby Urbanistów. Jej naruszenie jest podstawą do skierowania wniosku o ukaranie do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej lub Krajowego Sądu Dyscyplinarnego

W świetle dotychczas obowiązującej ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach, zawód urbanisty jest zawodem zaufania publicznego, ponieważ zorganizowany jest w formie samorządu zawodowego, z zatem w związku z tym zawodem regulowanym, gdyż ustawa ta określa jakim kryteriom kwalifikacyjnym co do wykształcenia, stażu zawodowego i in. powinna odpowiadać osoba, która stara się o uzyskanie statusu urbanisty.

Urbanisci kształceni są na studiach magisterskich na wydziałach architektury lub gospodarki przestrzennej szkół wyższych

Działalność zawodowa urbanisty polega na projektowaniu zagospodarowania przestrzeni w skali regionalnej i lokalnej, zgodnie z wymogami ładu przestrzennego, ochrony wartości architektonicznych i krajobrazowych, z wymaganiami ochrony środowiska, racjonalności struktur osadniczych i sieci infrastruktury oraz na edukacji w tym zakresie /art. 2 ust. 3 ustawy o samorządach/.

Całkowicie niezrozumiałym jest zatem przyjęte w projekcie ustawy założenie, że czynności te może wykonywać każdy, a kwalifikacje takiej osoby w zakresie urbanistyki zweryfikuje t. zw. „niewidzialna ręka rynku”. Jest to założenie szczególnie niebezpieczne dla ładu przestrzennego w Polsce. Nieodwracalne konsekwencje prawne i finansowe sporządzania aktów prawa miejscowego i innych dokumentów planistycznych przez

nieprzygotowane do tego osoby odczują wszyscy - dysponenci terenów, deweloperzy oraz użytkownicy przestrzeni publicznej.

Budzi zdziwienie, że autorzy tej koncepcji nadal ją podtrzymują, mimo całkowicie negatywnej jej oceny przez Krajową Izbę Urbanistów, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, European Council of Town Planners (Bruxelles), Porozumienie Izb Zawodowych i Stowarzyszeń, Wydział Architektury Politechniki Śląskiej, Unię Metropolii Polskich, Południową Okręgową Izbę Urbanistów, Izbę Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, Małopolską Okręgową Izbę Architektów, Towarzystwo Urbanistów Polskich i jego Oddziały w Lublinie i Szczecinie, Stowarzyszenie Architektów Polskich, Instytut Logistyki i Magazynowania, Unię Uczelni na Rzecz Rozwoju Kierunku Studiów Gospodarka Przestrzenna, Instytut Rozwoju Miast, Stowarzyszenie Polskich Architektów Krajobrazu, Urzędy Marszałkowskie Województw Pomorskiego, Lubuskiego i Kujawsko-Pomorskiego, licznych wójtów gmin i prezydentów miast, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Wojewodów Wielkopolskiego, Łódzkiego, Podkarpackiego, Lubelskiego, biura planowania przestrzennego i osoby związane zawodowo z planowaniem przestrzennym. Autorzy projektu ustawy nie potrafili podjąć polemiki z licznymi argumentami wskazującymi na całkowitą bezzasadność deregulacji zawodu urbanisty.

Nie można nie zwrócić uwagi na chaos decyzyjny, który ujawnia się w nadesłanym projekcie ustawy. Otóż projekt ustawy, jak to wyżej przedstawiono przewiduje likwidację samorządu zawodowego urbanistów, natomiast w załączniku do uzasadnienia projektu ustawy 63 razy, przy omawianiu uwag zgłoszonych do tego projektu powtarza się, że samorząd zawodowy urbanistów będzie nadal funkcjonował, z zachowaniem dotychczasowych zadań i formy organizacyjnej.

Powyższe uzasadnia postulat wykreślenia w art. 5 projektu ustawy wszelkich przepisów dotyczących likwidacji samorządu zawodowego urbanistów.

Mając na uwadze powyższe Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna wyraża opinię, że zawód urbanisty powinien nadal pozostać zawodem regulowanym i zawodem zaufania publicznego, zorganizowanym w samorządzie zawodowym.

Sekretarz
Krajowej Rady Lekarsko-
Weterynaryjnej

.....
lek. wet. Danuta Pawicka-Stefanko

Prezes
Krajowej Rady Lekarsko-
Weterynaryjnej

.....
lek. wet. Jacek Łukaszewicz